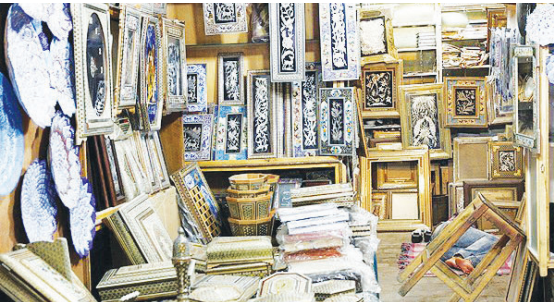

تاریخ
۲۶
تیر
۱۴۰۱
یکشنبه

کسادی بازار خاتم‌های اصفهانی و شیرازی در عصر مدرنیته

حقییری اشاره کرد: هنر تا زمانی ارزشمند است که دچار دل گرفتگی و کهنگی نشود. به ویژه در زمان فعلی که خریداران صنایع‌دستی، علاقه بیشتری به خرید آثار هنری تلفیقی دارند. به‌طور مثال؛ در حال حاضر، مشتریان بیشتر به خرید آثاری که در آن چرم‌دوزی و پته‌دوزی، یا کار چوب و نقاشی تلفیق شده‌اند، تمایل دارند. این در حالی است که تحول چندانی در هنر خاتم‌کاری ایجاد نشده است.

وی برون‌رفت از این بحران و رونق‌بخشی مجدد به این صنعت را مستلزم تلاش خاتم‌سازان دانست و گفت: وقت آن رسیده که خاتم‌سازان ابتکار به خرج داده و بطور مثال در تولید جعبه هدیه؛ خاتم را با چوب تلفیق کنند. در ساخت جا کلیدی و یا دوخت کیف پول؛ چرم را با خاتم ترکیب کنند. این امر مستلزم حمایت همه‌جانبه میراث فرهنگی از هنرمندان خاتم‌ساز است. به نحوی که با آموزش سایر هنرها و پیشنهاد بسته‌های خلاق و نوآور به این دسته از هنرمندان، زمینه برای رونق دوباره خاتم مساعد شود.

مریم کشاورز

تفاوت خاتم کاری شیراز و خاتم کاری اصفهان

ثابت و یکنواخت است.

اشکال هندسی به کار رفته در محصولات خاتم کاری شده شیراز، بسیار کوچک و ظریف هستند و از نظر زیبایی و قیمت، ارزش بالاتری دارند. تمام سطح محصول خاتم کاری شده شیراز، با یک لاک مخصوص پوشانده می‌شود تا در برابر رطوبت و گرد و غبار، مقاومت بیش‌تری داشته باشد.

در بخش‌های مختلف خاتم شیراز مانند فارسی‌برها و نصب قاطعی‌ها دقت بسیار بالایی به کار گرفته شده است.

زواویه‌ها، ضلع‌ها و گل‌ها در خاتم کاری شیراز کاملاً قرینه هستند.

در خاتم کاری شیراز، جنس بدنه زیرین را از چوب‌های مرغوب و پاکیفیت انتخاب می‌کنند.

ویژگی های خاتم کاری اصفهان

ازجمله ویژگی های خاتم کاری اصفهان می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

قسمت روی کار کاملاً صاف است و هیچ قسمتی از خاتم خالی نیست ؛ رنگ و چوب و استخوان به‌کاررفته در تولید خاتم به‌صورت کاملاً یکدست است.

رنگ و شکل خاتم شهر اصفهان به‌صورت دائمی است و تغییر نمی‌کند. دقیق و به شکل مهندسی بودن پایه و ساختمان خاتم شهر اصفهان که همه اندازه‌ها باهم همسان، قرینه و به یک‌میزان باشند.

رنگ کاری و روکش دادن خاتم این شهر به‌صورت کاملاً ماهرانه و بدون خدشه و هر نوع عیب و نقصی است.

ظرافت بسیار زیاد در هنر خاتم اصفهان و ریز بودن نقش‌های استفاده‌شده در این هنر از ویژگی‌های آن است.

طرح‌ها و مثلث‌های موجود در خاتم این شهر بسیار کوچک هستند ، و به همین علت کیفیت و زیبایی آن‌هم بیشتر است.

خاتم‌های شهر اصفهان از چوب الوان و رنگ طبیعی تولید می‌شود.

در تولید آن از فلزاتی مثل طلا و نقره و در اجناس درجه ۲ فلزاتی مثل سرب، برنج، مس، آلومینیوم استفاده می‌شود. همچنین درون این کار از صدف نیز استفاده می‌شود.

سخنان مشهور

رسم جهان این است که قانون بسازد ولی خود

از عادت پیروی می کند

میشئل فوکو

صفحه
۵
شماره
۳۴۰۵
سال
بیست‌وهشتم

ویژه

نگرانی یک هنرمند از زوال هنر خاتم‌سازی در شیراز

این هنرمند شیراز با تأکید براینکه یادگیری هنر خاتم نیاز به استاد ماهر و آشنا به این هنر دارد، ادامه می‌دهد: برای تبدیل شدن به یک خاتم ساز ماهر باید افراد عملی کارکنند تا پیچ و خم های موجود در مسیر خاتم سازی را یاد بگیرند .

لزوم ایجاد کارگاه برای حفظ هنر اصیل خاتم

گلریزخاتمی با یادآوری اینکه درگذشته شاگردانی داشتم اما امروز به دلیل نبود مکان مناسب برای آموزش خاتم امکان پذیرش شاگرد ندارم؛ اضافه می‌کند: من کارگاهی برای آموزش ندارم و درگام اول لازم است تا مسئولان علاقمند به هنر خاتم مکانی را برای من مشخص کنند تا من تجهیزات لازم را فراهم کنم و در ادامه علاقمندان برای آموزش به این مکان بیایند .

استاد خاتم شیراز می‌گوید: امروز نیاز عبدالخالق گلریز خاتمی یک کارگاه آموزش خاتم است تا ۱۰ جوان هنرمند را تبدیل به استادکار ماهر کند که بتواند در زمینه کارآفرینی و اشتغال زایی فعالیت کنند .

استاد گلریز خاتمی با تاکید براینکه به دلیل کهنوت سن نمی توانم برای آموزش به مکان های مانند شهر صدرا و یا شبرک صنعتی بروم، خاطرنشان می‌کند: شهرداری شیراز میتواند به منظور ماندگاری هنری که صاحب اصلیش مردمان شیراز هستند زمینی هرچند کوچک برای راه اندازی آموزشگاه خاتم باحضور من به عنوان آموزش دهنده در نظر بگیرد تا این هنر اصیل که سابقه سه هزار سال درایران دارد از بین نرود و زنده بماند.

۱۶سال تلاش برای ساخت اصیل ترین صندوق های خاتم

وی به ۱۶ سال تلاش برای ساخت اصیل و ماندگارترین صندوق های خاتم موجود در دنیا اشاره و خاطرنشان می‌کند: سال ۱۳۸۰ ساخت این دو صندوق خاتم را به تنهایی آغاز کردم؛ کاری که روزهای انتهایی سال ۹۶ به پایان رسیده است؛ ارزش ریالی این صندوق‌ها نیازمند کار کارشناسی و بسیار بسیار زیاد است.

استاد چیره‌دست خاتم شیراز می‌گوید: با تلاش فراوان توانستم کار ساخت این دو صندوق ارزشمند را به اتمام برسانم اما از زمان پایان کار تاکنون هیچ‌کدام از مسئولان کشوری و استانی اقدامی برای رونمایی و حافظت از این آثار هنری ماندگار که نشان دهنده هنر اصیل خاتم شهر شیراز است انجام نداده اند.

دارنده نشان همای هنر اضافه می‌کند: هر کدام از صندوق ها داری طول ۱۲۵ ، عرض ۷۵ سانتیمتر و ارتفاع ۸۵ سانتیمتر بوده و در ساخت آنها کارهای ظریف و سنگین خاتم‌سازی و خاتم‌کاری انجام شده است . استاد گلریز خاتمی خاطر نشان می‌کند: در ساخت این دو صندوق فقط از سیم مفتول، چوب فوفل، عناب، استخوان شتر و لاتین به عنوان مواد اولیه استفاده شده و تمام کارهای ساختش را شخصا انجام دادم، حتی اگر وسایل برش و کارام آسیب دید و خراب شده؛ شخصا آنها را تعمیر کرده یا اشکال فنی را برطرف کرده‌ام.

او می‌گوید: در ساخت این صندوق‌ها برای اولین بار در دنیا نقش های شاه گل ۱۰ ، پنج ضلعی، سروی و متن ۱۰ تند و متن ۱۰ کند استفاده شده است. دارنده نشان همای هنر در خاتم‌سازی می‌افزاید: تلفیق سنت و مدرنیته از ویژگی‌های منحصر بفرد خاتم‌های این دو صندوق است به گونه‌ای که طرح‌هایی از خاتم که از ۳۰۰ سال پیش به کار نمی‌رفته در ساخت این دو اثر استفاده شده است.

به گزارش ایسنا؛ ساعت‌های گفت و گو با استاد گلریزخاتمی زود سپری شده؛ ساعت‌هایی که صحبت از خاتم‌سازی و خاتم‌کاری محور بود اما به همه جای گذشته‌ی استاد سرک کشیدیم! از روزگار کودکی و نوجوانی و شاگردی استادان چیره دست خاتم شیراز، تا روزگار رونق و کسادی؛ از اهمیت اصالت هنر تا نگرانی‌های عمیق در مورد به زوال رفتن خاتم‌سازی شیراز.

اهل شیراز است؛ یک شیرازی اهل دل و صاحب هنر؛ هنری اصیل که ریشه در گذشته شهرش دارد. ذوقش همچون هنرش ظریف و اصیل است؛ با آن نگاه نافذ که تا عمق جانت می‌نشیند. مانند هنرش که در سکوت با جان و دل بیننده بازی می‌کند و سخن می‌گوید.

به گزارش ایسنا، خاتم‌کاری، از هنرهای اصیل و بی‌بدیل شیرازی‌هاست؛ باید تجاری و نقاشی و حکاکی و شاعری بلد باشی و کنار دست استادی صاحب دل سالها شاگردی کنی تا دست ساخته‌هایت ماندگار شود؛ هنری که حالا تعداد استادان و شاگردانش کم شمارند.

عبدالخالق گلریز خاتمی، از اساتید برجسته هنرخاتم‌سازی در شیراز و کشور و دارای نشان درجه یک هنری در این رشته است؛ وقتی قرار گفت و گویمان جفت و جور شد؛ راهی منزلش شد؛م آپارتمانی در خیابان همت شمالی، جایی دور از آن مرکز شهری که در آن زاده و پرورده شد و سال‌های سال آثاری زیبا خلق کرد.

او که حالا هفتادسالگی را از سر گذرانده و روزگارش را در آپارتمانی که هم خانه و هم کارگاه است طی می‌کند؛ روزگاری که چند سالی است بدون همراه و شریک زندگی اش و با دلنگرانی‌های هنری‌اش، سخت می‌گذرد و بی احوال پرس‌ی خبیلی‌ها، خانه استاد روزها پر است از ضرباهنگ ابزار کار خاتم پر است تکه‌های چوب و استخوان شتر و رنگ و خط و طرح و خال …

با استاد گلریزخاتمی در آپارتمان نه چندان بزرگش، دیدار و گفت‌ و گویی دلنشین داشتیم؛ از دور و نزدیک، از دلخوشی و دل ناگرانی‌ها، از نگاه به آینده و آخرین آرزوها برای فردای این سرزمین و هنر اصیل خاتم کاری شیراز.

این استاد خاتم‌کار، سال‌های متمادی از عمرش را صرف ساختن ۲ صندوق زیبایی خاتم کرده؛ حالا و بعد از تمام شدن کار، مهمترین آرزویش را آموزش داشته‌های هنرش به دیگران عنوان می‌کند.

آموزش هنر خاتم مهمترین دلمشغولی

عبدالخالق گلریز خاتمی، استاد خاتم‌ساز و دارنده نشان درجه یک هنر خاتم، این هنر را از اجدادش به میراث برده؛ از کودکی آموختن را آغاز کرده و بیش از ربع قرن با این هنر قرین بوده است.

او که سال‌ها قبل دکانش در سرای مشیر را به خاطر همسرش فروخت و از دل شیراز و بافت تاریخی آن به آپارتمانی هجرت کرده؛ قریب به ۱۵ سال است که خانه و کارگاهش یکی شده تا هم از همراه زندگیش مراقبت کند و هم به کار دل بپردازد!.

این استاد خاتم‌ساز با آن لهجعی اصیل شیرازی، از روزهای سخت و آسان زندگی هفتادساله‌اش کمتر می‌گوید و بیشتر از خاتم حرف می‌زند.

گلریزخاتمی می‌گوید: من که برای همیشه زنده نیستم؛ تعداد استادان خاتم‌ساز که خاتم‌کاری شیراز را بلدانند؛ به تعداد انگشتان دست است؛ اگرچه مدعیان دانستن این هنر بسیار زیادند؛ شاید مهمترین دلمشغولی و نگرانیم مهیا شدن امکانی برای تربیت شاگرد است؛ کسانی که خاتم کاری را درک کنند. علاقه دارم شاگردانی تربیت کنم تا بعد از خودم بتوانند جایگزینم شوند و هنرخاتم من که از اجدادم به ارث برده‌ام را ماندگار کنند .

تعداد استادان خاتم ساز کمتر ازانگشتان یک دست

دارنده نشان همای هنر با اشاره به اینکه تعداد استادان خاتم ساز در کشور کمتر از انگشتان یک دست است، می‌گوید فقط سه نفر در کل ایران هنر اصیل خاتم را به شکل کامل بلد هستند و می‌توانند آموزش دهند، اما متأسفانه تعداد افرادی که ادعای بلد بودن این هنر اصیل را دارند، بسیار زیاد است.گلریزخاتمی می‌افزاید: خاتم ساز هنرمند فردی است که خودش همه وسایل لازم برای ساخت یک جعبه خاتم را بادست خودش و بااستفاده از وسایل و مواد اولیه بسازد بدون اینکه قطعه ای را خریداری کند که متأسفانه امروز این افراد به ندرت وجود دارند.این استاد چیره‌دست خاتم شیراز با ابراز تاسف از راه اندازی کلاس های مختلف آموزش خاتم بدون توجه به الزامات مربی، می‌گوید: امروزه همه جا کلاس آموزش خاتم سازی راه انداخته‌اند؛ حال آنکه بسیاری از مدرسان خودشان به درستی خاتم و خاتم سازی را نمی‌شناسند و با اشتباه های بسیار زیاد درحال آموزش دادن به فرد دیگری هستند که این موضوع باعث پامعالم شدن هنر سه هزار ساله خاتم می شود .

آگهی

آگهی مفقودی

مدرک تحصیلی اصلی اینجانب محسن توکلی فرزند ناصر به شماره شناسنامه ۲۵۲۰۱۹۱۰۶ صادره از استهبان در مقطع کاردانی رشته معماری صادره از واحد دانشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی واحد استهبان مفقود گردیده و فاقد اعتبار می باشد از اینبده تقاضا می شود مدرک دانشگاهی را به دانشگاه آزاد واحد استهبان به نشانی استان فارس شهرستان استهبان دانشگاه آزاد اسلامی واحد استهبان ارسال نماید.
۳۸۶۰۸

تجدید آگهی مناقصه عمومی

- موضوع مناقصه : تکمیل ساختمان اداری شهرداری مهر
- مناقصه گزار:شهرداری مهر
- مبلغ اعتبار :۱۸/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
- کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد www.setadiran.ir) انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.
- مهلت و محل دریافت و زمان تحویل پیشنهادات اسناد مناقصه :شرکت‌های واجدالشرایط می توانند از تاریخ نشر آگهی نوبت دوم به مدت ۱۰ روز با مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت نسبت به دریافت اسناد اقدام قیمت پیشنهادی خود را در سامانه بارگزاری نمایند.
- نوع و میزان تضمین شرکت در مناقصه : شرکت کنندگان در مناقصه می بایست مبلغ تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال ریال به صورت ضمانت نامه بانکی در وجه شهرداری مهر با اعتبار ۳ ماهه تهیه به صورت فیزیکی تحویل امور مالی شهرداری و رسید دریافت نمایند.
- صلاحیت لازم: کلیه پیمانکاران تشخیص صلاحیت شده (شرکت های ساختمانی دارای رتبه ۵ راه و بانده ۵ ائبنه یا پیمانکار شخص حقیقی دارای رتبه بندی از معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور) در رشته راه و بانده .
- برندگان اول،دوم و سوم مناقصه هرگاه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سیرده آنان به ترتیب ضبط خواهد شد.
- شهرداری در رد یا قبول پیشنهادات مختار می باشد.
- مبلغ پیشنهادی می بایست از حیث مبلغ مشخص، معین، بدون ابهام بدون خط خوردگی و بدون قید و شرط باشد.و هزینه درج آگهی به عهده برنده مناقصه می باشد.
- آدرس محل اجرای پروژه: فارس –شهرستان مهر-شهر مهر
- ۱۴ سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به مناقصه در اسناد مناقصه مندرج است.
- آگهی نوبت دوم:۱۴۰۱/۰۵/۰۲

شهردار –مهدی حیدری

روزنامه طلوع آگهی و مشترک می‌پذیرد ۳۲۳۴۴۷۷۲ – ۰۷۱